

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 5 sierpnia 2011 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 28 lipca 2011 r. ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1:
 - a) w lit. a, § 2 otrzymuje brzmienie:

"§ 2. Wygaśnięcie mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 2 – z wyjątkiem powodów wskazanych w art. 10 § 2 i art. 11 § 2, oraz pkt 3, 5 i 7, stwierdza rada, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu.",
 - b) w lit. b, w § 2a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

"Wygaśnięcie mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 1, pkt 2 – w zakresie powodów wskazanych w art. 10 § 2 i art. 11 § 2, oraz pkt 4 i 6, stwierdza komisarz wyborczy, w drodze postanowienia, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu.";

- 2) w art. 1 w pkt 7:
 - a) w lit. a, w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

"Wygaśnięcie mandatu wójta z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, pkt 4 – z wyjątkiem powodów wskazanych w art. 10 § 2 i art. 11 § 2, oraz pkt 5, stwierdza rada gminy, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu.",

b) w lit. b, w § 2a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

"Wygaśnięcie mandatu wójta z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 3, pkt 4 – w zakresie powodów wskazanych w art. 10 § 2 i art. 11 § 2, oraz pkt 6 i 7, stwierdza komisarz wyborczy, w drodze postanowienia, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu."

c) w lit. c, § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Uchwałę rady o wygaśnięciu mandatu wójta doręcza się niezwłocznie zainteresowanemu i przesyła wojewodzie oraz komisarzowi wyborczemu."

d) w lit. d, § 3a otrzymuje brzmienie:

"§ 3a. Postanowienie komisarza wyborczego o wygaśnięciu mandatu wójta doręcza się niezwłocznie zainteresowanemu i przesyła wojewodzie oraz przewodniczącemu rady gminy.";

3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

"Art. 5. Jeżeli przyczyna wygaśnięcia mandatu radnego organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wystąpiła przed dniem wejścia w życie ustawy, do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu stosuje się przepisy dotychczasowe."

WICEMARSZAŁEK SENATU

Grażyna SZTARK

UZASADNIENIE

Poprawki Senatu nr 1 i 2 do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw zmieniają organ właściwy do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego i wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w przypadku prawomocnego: pozbawienia praw publicznych, praw wyborczych, ubezwłasnowolnienia, skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego oraz orzeczenia sądu stwierdzającego utratę prawa wybieralności. Stwierdzenie wygaśnięcia mandatu w takich przypadkach powinno również, zdaniem Senatu, należeć do komisarza wyborczego, a nie do rady. Wskazane przypadki utraty prawa wybieralności wynikają z prawomocnego orzeczenia sądu (lub Trybunału Stanu), są ewidentne, nie powinny zatem wiązać się z koniecznością składania wyjaśnień przez zainteresowanego na posiedzeniu rady. Nie ma także żadnego powodu, aby stwierdzenie wygaśnięcia mandatu nie mogło odbyć się w szybszej procedurze przez komisarza wyborczego.

Oprócz tego poprawka nr 2 wyraźnie wskazuje na obowiązek doręczenia zainteresowanemu uchwały rady o wygaśnięciu mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Poprawka Senatu nr 3 zmierza do stosowania zmienionych przepisów już w trakcie trwającej w dniu wejścia w życie ustawy kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego. Dotychczasowe przepisy Kodeksu wyborczego (przewidujące "wygaszanie" mandatu w każdym przypadku przez radę) byłyby stosowane tylko w tych przypadkach, w których przyczyna wygaśnięcia mandatu radnego organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wystąpiła przed dniem wejścia w życie nowelizacji. Senat uznał za zasadne jak najszybsze usprawnienie procedury stwierdzenia wygaśnięcia mandatu.

Po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2011 r. (sygn. akt K 9/11) – Dz. U. Nr 149, poz. 889, wobec stwierdzenia niezgodności z Konstytucją art. 16 ust. 1 i 2 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy, nastąpiło wyeliminowanie tych przepisów z porządku prawnego. Przepisy Kodeksu wyborczego weszły więc w życie z dniem 1 sierpnia 2011 r. i mają zastosowanie do obecnych kadencji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), w tym także do stwierdzania wygaśnięcia mandatu radnych i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast). Poprzednią ordynację wyborczą stosuje się jedynie do wyborów przedterminowych i uzupełniających.